

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Teie 03.12.2024 nr 1.1-26/5393-1
Meie 24.01.2025 nr 4/12

Arvamuse esitamine käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta

Lugupeetud Jürgen Ligi!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta (edaspidi: VTK), millega on plaanis ära kaotada 1000-eurone piirmäär käibedeklaratsiooni lisal KMD INF esitatavate arvete andmetel ning kehtestada käibemaksukohustuslaste vahelistele tehingutele e-arvete esitamise kohustus. Oleme VTK-ga tutvunud ning järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud seoses VTK-ga, lähtudes ettevõtjalt saadud tagasisidest.

1. 1000-eurose piirmäära kaotamine käibedeklaratsiooni lisal KMD INF esitatavate arvete andmetel

- 1.1. VTK näeb ette, et tulevikus tuleb käibedeklaratsiooni lisal KMD INF (edaspidi KMD INF) esitada käibemaksuga maksustatavad ostu- ja müügiarved sõltumata arve summast ehk kaotada ära hetkel kehtiv 1000-eurone piirmäär. VTK (lk 16-17) kohaselt suurenevad riigi tulud käibemaksu laekumise kaudu KMD INF-I arve andmete deklareerimisel sõltumata arve summa suurusest 4,1 mln eurot aastas.
- 1.2. Meie hinnangul on positiivne, et Rahandusministeerium soovib leida lahendusi, kuidas kehtestatud maksud efektiivsemalt kokku koguda ning läbi selle tagada ausam ettevõtluskeskkond. Kaubanduskoda on alati valmis kaasa mõtlema, kuidas makse efektiivsemalt kokku koguda.
- 1.3. Kaubanduskoda viis ettevõtjate seas läbi küsitluse kavandavate muudatuste kohta tagasiside saamiseks. Küsitlusele vastajatest on 82% vastu 1000-eurose piirmäära kaotamisele. Peamiseks põhjuseks on see, et plaanitav muudatus toob paljudele ettevõtetele kaasa olulise kulude ja halduskoormuse tõusu, kuid positiivne mõju riigieelarve tuludele on marginaalne.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kõja liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsendi puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

- 1.4. Nõustume, et neile ettevõtetele, kes KMD INF-I tehingute andmeid juba deklareerivad, ei ole muudatusega kaasnevad mõjud nii suured, kui neile, kes hetkel ei pea KMD INF-i esitama. Kuid ei saa väita, et mõjusid ei ole. VTK-s on toodud Maksu- ja Tolliameti andmed, mille kohaselt lisavad tehingute andmeid KMD INF-I käsitsi umbes 45% ehk 54 000 käibemaksukohustuslast (lk 10, 14), st ligi pooled käibemaksukohustuslastest. Paljud ettevõtted, sh mikro- ja väikeettevõtted, kasutavad endiselt ka lihtsaid raamatupidamisprogramme, mis ei ühildu Maksu- ja Tolliameti infosüsteemiga või teevad raamatupidamist paberil või Excelis, mistõttu on vaja käsitsi andmed sisestada. Piirmäära kaotamisega töömaht oluliselt suureneb, mis tingib vajaduse välja vahetada raamatupidamisprogramm või suureneb vajadus esitada senisest rohkem andmeid käsitsi. Kaubanduskoja hinnangul kasvab oluliselt halduskoormus ning kulud ka neil ettevõtetel, kes kuuluvad rahvusvahelisse kontserni ning kasutavad kontserni raamatupidamistarkvara, mille kaudu automaatselt ei ole võimalik KMD INF-i andmeid saata. Samuti võivad osutada ebamõistlikult kulukaks kontserni raamatupidamisprogrammi arendused. Veebipoodide puhul, kes kasutavad rahvusvahelisi makseplatvorme, mis ei toeta andmete otseedastust KMD INF-i, tuleb hetkel andmed sisestada käsitsi, kuid 1000-eurose piirmäära kaotamisel suureneb töömaht isegi kordades.
- 1.5. Plaanitava muudatusega kaasnev mõju on suurem nendele ettevõtjatele, kes on käibemaksukohustuslased, kuid ei esita täna KMD INF-i. Mitmed ettevõtted, eeskätt mikroettevõtted, teevad oma käibemaksu arvestuse jooksvalt ise ja teenust pakkuv raamatupidaja teeb ainult kord aastas majandusaasta aruande. Piirmäära kaotamine tähendab sisuliselt, et ettevõttel on vaja raamatupidamisteenust ka jooksvalt, sest kõigi tehingutega, sh näiteks kütuse automaattankla tšekiga tegelemine, on ajamahukas. Mikroettevõttele, aga ka väikeettevõttele võib teenus olla ülemäära kulukas võrreldes arvete mahuga. Seejuures ise kõigi arvetega tegemine vajab lisa-aega ja -teadmisi ning vähem jääb aega tegeleda oma põhitegevusega, et teenida tulu.

Seega näeme vajadust hinnata, kui suured on ettevõtjate kulud raamatupidamistarkvara kasutusele võtmisel, uuendamisel või välja vahetamisel ning käigus hoidmisel, et andmeid ei peaks käsitsi sisestama ning kui suur on täiendav töökoormus, sh andmete käsitsi esitamisel, et soovitud andmed jõuaksid Maksu- ja Tolliametini. Sellise muudatuse tegemise eelduseks peab olema selge arusaam, et mõju on oluline ja positiivne nii maksulaekumist arvestades kui ka ettevõtete kohustust ja koormust arvestades. Hetkel meil puudub selles osas kindlus, et mõju on positiivne.

- 1.6. VTK-st ei selgu, kuidas tuleb hakata muudatuse jõustumisel kajastama erinevaid maksekviitungeid, näiteks pakiautomaadi, jaemüügikaupluse, automaattankla, parkimisautomaadi jms tšekid. Ostes näiteks 10eurose karbi kruve, puuduvad tihti kviitungil tehingu poolte andmed. Mõnes jaemüügikohas ei ole võimalik ostja ettevõtte andmeid tšekile lisada. See tähendab, et tšekkide deklareerimiseks KMD INF-I tuleb ettevõttel teha palju lisatööd, et kõik andmed korrektselt kajastada. Teisalt tähendab, et jaemüügi ettevõtted peavad tegema suuri investeeringuid tarkvarasse, et muuta tšekid digitaalseks või masinloetavaks. Lisaks tekib küsimusi ärikliendi

tuvastamisega jaekaubanduses. Näiteks ehitussektoris on objektid üle Eesti ning kui on vaja kiiresti nt karpide kruve, siis töötaja suundub lähimasse ehituspoodi, millega ettevõtte ei pruugi olla sõlmitud krediitdilepingut või ei ole antud töötajal krediitdilepingu järgi õigust teha ettevõtte nimel oste. Kuidas sellisel juhul saab ettevõtte kindel olla, et jaekaubanduse ettevõtte ka tema tšeki deklareeris? Lisaks tekitab küsimusi, kuidas ettemaksuarveid kajastada? Kui näiteks ostja oma ettevõtte KMD INF-I ettemaksu ei kajasta ning käibemaksu tagasi ei küsi ning kajastab ostu kaubaarve alusel järgnevas kuus, siis tekib Maksu- ja Tolliameti veebis deklareerimisviga ning müüjal on müük justkui kajastamata. Märgime, et selline probleem tekib ka hetkel kehtiva korra puhul ning see vajab meie hinnangul lahendamist. **Eeltoodust tulenevalt näeme vajadust täiendavalt analüüsida, kuidas deklareerida erinevaid jaemüügi sektori makseviitungeid, mis sageli on väikesesummalised ning ettemaksuarveid.**

- 1.7. Ettevõtja tagasisidele tuginedes märkime, et juba hetkel on probleeme KMD INF-i andmete laadimisega Maksu- ja Tolliameti veebikeskkonnas käibemaksudeklaratsiooni esitamise kuupäeval ehk iga kuu 20. kuupäeval. Nimelt veebikeskkond hangub tihti ja ei õnnestu deklaratsioone esitada. Mistõttu tunnevad ettevõtjad muret, et kui esitatavate andmete maht muudatuse tõttu oluliselt suureneb, siis tekib tõrkeid veelgi rohkem ning deklaratsioonid võivad jääda õigeaegselt esitamata.
- 1.8. VTK kohaselt on probleem, mida 1000-eurose piirmäära kaotamisega soovitakse lahendada, et müüja ja ostja deklareerivad sama tehingu kohta arve andmeid KMD INF-I erinevalt, mistõttu kaotab riik käibemaksu tulu. Deklareerimisvigade põhjuseks on VTK kohaselt enamasti andmete käsitsi sisestamine. Ettevõtjate hinnangul piirmäära kaotamine seda probleemi ei lahenda, vaid probleem saab olema veelgi suurem. Nimelt, kui hetkel tekib palju erisusi sellest, et üks tehingu pool deklareerib arve ühes kuus ja teine teises, siis piirmäära kaotamisega see olukord ei muutu. Ettevõtted kardavad, et rohkemate tehingute deklareerimisel tekib selliseid erisusi veelgi rohkem. Lisaks on mure, et iga väikese tehingu, näiteks 5eurose wc-paberi tšeki kajastamine, eriti, kui andmeid sisestada käsitsi, kasvab vigade tegemise oht veelgi. Juhime tähelepanu ka sellele, et VTK ei kajasta piisavalt alternatiivseid probleemi lahendamise võimalusi, et deklareerimisvigu vähendada. Piirmäära langetamine ja kohustuslike e-arvete kehtestamine, maksuaudiitorite arvu tõstmine ei ole meie hinnangul ainsad alternatiivid probleemi lahendamiseks, sest näiteks võiks kaaluda piirmäära tõstmist, teisi dokumendivorme või käibemaksukohustuslaseks registreerimise määra tõstmist. Samuti ei ole kajastatud, kui palju on ettevõtted deklareerimisvigadest tulenevalt käibemaksu tasunud hoopis rohkem kui vaja.
- 1.9. Lisaks juhime tähelepanu sellele, et kavandatava muudatuse põhiseaduslikkuse analüüs on puudulik. Nimelt sedastab VTK, et „*see mõjutab eelkõige maksukohustuslasi, kellel puudub raamatupidamistarkvara, kuid sellistel juhtudel ei ole arvete maht reeglina suur*“ (lk 8). Puuduvad selgitused, viited uuringutele ja põhjalik analüüs, kuidas sellise järelduseni jõuti. Samuti puudub muudatuse mõjude analüüs ühiskonnale tervikuna ja ettevõtjatele. **Mistõttu näeme vajadust põhjalikult analüüsida plaanitava muudatuse proportsionaalsust ja vastavust**

põhiseadusele ning mõjusid ettevõtjatele ning ühiskonnale tervikuna. Rõhutame, et kuna muudatuse puhul on tegemist üldise kohustusega kõikidele käibemaksukohustuslastest ettevõtetele, mille täitmine eeldab ettevõtjatelt igal juhul rahaliselt hinnatavate kulutuste tegemist, siis on tegemist ettevõtlusvabaduse piiranguga, mille proportsionaalsus vajab kindlasti hindamist.

- 1.10. VTK-s on kajastamata ka risk, et muudatuse tulemusena võib kasvada mittekäibemaksukohustuslastest ettevõtete arv ning loodetav maksutulu jääb ikka saamata. Seda ohtu, et deklareerimiskohustuse (ja käbemaksu) vältimiseks luuakse rohkem mittekäibemaksukohustuslastest ettevõtteid, ei ole analüüsitud. Sellise riski realiseerumise mõju oleks aga igal juhul negatiivne, sest juba täna on maksuhalduril probleeme info saamisega nendelt ettevõtetelt, kelle tegevus on väheaktiivne. Seevastu käibemaksukohustuslastest ettevõtetega, kes esitavad maksuhaldurile deklaratsioone igakuiselt, ei ole maksuhalduril valdavalt probleeme või ta oskab nendega seotud riske hinnata piisavalt adekvaatselt. Probleemid on eelkõige seal, kus info täiesti puudub. Seda probleemi aga VTK-s toodud lahendused ei leevenda.

Kaubanduskoja ettepanekud:

Teeme ettepaneku jätta VTK-st välja 1000-eurose piirmäära ära kaotamine käibedeklaratsiooni lisal KMD INF esitatavate arvete andmete kohta, sest oodatav maksutulu on vaid 4,1 mln eurot aastas, kuid ettevõtete kulud ja halduskoormus suurenevad oluliselt, mistõttu ei ole piirmäära ära jätmine mõistlik. Kui Rahandusministeerium soovib selle teemaga edasi minna, siis tuleb põhjalikumalt analüüsida järgmisi teemasid:

- **plaanitava muudatuse proportsionaalsust ja põhiseaduslikkust;**
- **mõju ettevõtjatele, sh kui suured on ettevõtjate kulud raamatupidamistarkvara kasutusele võtmisel, uuendamisel, välja vahetamisel, käigus hoidmisel ning kui suur on muudatusega kaasnev täiendav töökoormus (nt seoses andmete käsitsi esitamisega) ettevõtjatele;**
- **kuidas deklareerida jaemüügisektori maksekviitungeid ning ettemaksuarveid KMD INF-l;**
- **kui suur on risk, et deklareerimiskohustuse (ja käbemaksu tasumise) vältimiseks luuakse rohkem mittekäibemaksukohustuslastest ettevõtteid, mille tulemusena kokkuvõttes halveneb maksuhalduri võimalus omada ettevõtete maksekäitumisest adekvaatset ülevaadet.**

2. E-arvete esitamise kohustus käibemaksukohustuslaste vahelistel tehingutel

2.1. VTK järgi on kavas kehtestada käibemaksukohustuslaste vahelistele tehingutele masinloetavate arvete ehk e-arvete esitamise kohustus. Maksukohustuslaste vahelistele tehingutele e-arvete esitamise kohustuse kehtestamine suurendaks otseselt käibemaksu laekumist VTK (lk 21) kohaselt ligi 2,3 mln eurot aastas.

2.2. Kaubanduskoda ei ole vastu e-arvete laialdasemale kasutuselevõtule, kuna e-arvete kasutamisel on mitmeid positiivseid aspekte, näiteks arved ei lähe kaduma ning nende liikumine võib olla teatud juhtudel kiirem. Kuid oleme vastu e-arvete

kohustuslikus korras kasutamisele võtmisele erasektoris. Meie küsitlusele vastanud ettevõtjatest on kohustuslike e-arvete kehtestamise vastu 76% vastajatest. Juhime tähelepanu, et võlaõigusseadusest tulenevalt on lepingupooltel õigus ise kokku leppida lepingu vorm ja tehingu sisu, sh arve esitamise vorm. Seega, kui ettevõtte ei jõua kokkuleppele, millisel kujul arveid esitatakse, siis ei pea koostööd tegema. Oleme endiselt seisukohal, et plaanitava muudatuse järele puudub praktiline vajadus. Lepinguvabaduse muutmise puhul on tegemist ettevõtlusvabadust oluliselt piirava meetmega, mille põhjendatud, proportsionaalsus ja asjakohasus vajavad VTK-s põhjalikku analüüsi. Näeme, et plaanitava muudatuse puhul ei ole tegemist hädavajaliku muudatusega. Seega leiame, et riik, kes peaks tagama hea konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna, sekkuks kavandatud kohustusega liigselt ettevõtlusvabadusse, ilma selleks ülekaalukat põhjust omamata.

- 2.3. Muudatusega soovitakse lahendada KMD INF-I käsitsi sisestatavate vigade hulka, kuid e-arvete kasutamisele võtmisega võivad vead ikka tekkida, kui arve on e-arvena valesti vormistatud. Meie hinnangul saab e-arvete laialdasemat kasutamisele võttu soodustada muude, vähem ettevõtlusvabadust piiravate meetmetega, näiteks ettevõtjatele suunatud teavitussüritused e-arvete kasutamise ja kasulikkuse kohta. Kui arvestada tehnoloogia ja IT kiiret arengut, sh tehisintellekti arendusi, võib ilmselt lähitulevikus tekkida e-arve kõrvale ka muid tehisintellektil põhinevaid tehnilisi lahendusi arvete sisestamiseks. On reaalne oht, et kavandatud muudatused võivad omada selliste tehnoloogiate arengule sootuks pärssivat mõju. VTK-s on märgitud, et kui 1. juulil jõustuva raamatupidamise seaduse muudatusega, mille kohaselt äriregistris e-arve vastuvõtjaks märgitud raamatupidamiskohustuslane võib soetatud kauba või teenuse eest tasumiseks nõuda müüjalt e-arve esitamist, suureneb oluliselt e-arvete väljastamine, võib kaaluda e-arve kohustuse rakendamata jätmist (lk 8). **Kaubanduskojale jääb arusaamatuks, miks ei oodata raamatupidamise seaduse muudatuse jõustumise mõjusid ära enne uute ettevõtlusvabadust piiravate meetme kavandamist.**
- 2.4. VTK-s on välja toodud, et vaid 7%-l käibemaksukohustuslastest on äriregistris märges, et nad võtavad vastu e-arveid ning 120 047 ettevõtjale ehk 93% tekib muudatusega kohustus luua e-arveldamise võimalus. Märgitakse, et enamikel võimekus e-arvetele üle minna puudub (lk 3, 7, 17). Seega on e-arvete kohustuslikuks muutmisel tegu väga olulist mõju omava muudatusega, millega riik sekkub ettevõtlusesse, kuid muudatuse proportsionaalsust ja vastavust põhiseadusele VTK-s ei ole hinnatud. Muudatuse põhiseaduslikkuse kohta on märgitud vaid „*e-arvete kasutuselevõtmise toetamiseks kavandatakse mitmeid meetmeid, mis vähendavad riive ulatust*“ (lk 8). **Mistõttu näeme vajadust VTK-s põhjalikult analüüsida e-arvete kasutamisele võtu kohustuse kehtestamise proportsionaalsust ja vastavust põhiseadusele.**
- 2.5. Muudatusega peab 93% käibemaksukohustuslastest e-arvete kohustuslikuks muutmisel looma e-arveldamise võimaluse. Seejuures näeb VTK ette muudatuste jõustumise ajaks 1. jaanuari 2027. Lisaks otsestele tarkvarakulutustele tekib ka koolituskulud, et programme kasutada. Ettevõtjad, kes kasutavad raamatupidamisprogramme, mis ei toeta e-arvete kasutamist, peavad soetama uue programmi. Lisaks on palju ettevõtteid, kes on osa välismaa kontsernist ning kasutavad nende raamatupidamisprogrammi, mis e-arveid ei toeta. See tähendab

täiendavat kulu ja halduskoormust kahe raamatupidamisprogrammi kasutamisel, sest välismaa raamatupidamisprogrammi muutmine Eesti e-arvete jaoks on keeruline.

- 2.6. Hetkel puuduvad e-arvete keskkondadel mitmed funktsionaalsused, mille tõttu ei ole võimalik mitmetel ettevõtetel neid kasutusele võtta või tuleb teha ebamõistlikult palju tegevusi. Näiteks ei ole e-arvetele võimalik lisada juurde dokumente, akte ja saatelehti. Seega peavad paljudel ettevõtetel olema eraldi programmid lao ja raamatupidamise jaoks ning lisadokumendid (nt saatelehed) tuleb saata eraldi meilile. See tekitab olukordi, kus e-arve ning lisadokument ei saa kokku või ei ole aru saada, milline akt millise arve juurde kuulub. Selliste lisafunktsionaalsuste loomine eeldab investeringuid, mis võivad tõsta teenuse hinda.
- 2.7. VTK-s on lahendamata jaemüügiettevõtete sularaha ja kaardimakse tšekkide edastamise ja vastuvõtmise teema. Kuidas saavad ettevõtted nt parkimispileti, automaattankla vms tšeki e-arvena? Kas kõik need ettevõtted, kes müüvad midagi füüsilisel kujul poes, peavad tegema investeringuid, et kassapidaja hakkaks väljastama e-arveid? Meie hinnangul ei ole võimalik, et kõik füüsilist kauplust/müügikohta omavad ettevõtted viivad ellu suure investeerimisvajadusega muudatused, et alates 1. jaanuarist 2027 saaks kauplusest oste tehes e-arve. Samuti ei ole selge, kas e-arveid tuleb esitada ka kliendile, kes asub väljaspool Eestit, näiteks Saksamaal või väljaspool Euroopa Liitu, näiteks Pakistanis.
- 2.8. E-arvetele üleminek eeldab ettevõtetelt investeringuid ning lisaks töötajate koolitamist. Kaubanduskoda on vastu e-arvete kohustuslikuks muutmisele, kuid kui Rahandusministeerium plaanib muudatustega edasi minna, siis leiame, et VTK-s kavandatud jõustumise tähtaeg 1. jaanuaril 2027 tuleb lükata edasi. Nimelt on ettevõtetel vaja mõistlikku aega, et oleks võimalik järk-järgult vajalikke muudatusi ellu viia. Lisaks näeme, et VTK vajab täiendamist leevendusmeetme osa koostöös ettevõtjatega. Nimelt eeldavad VTK-s loetletud toetusmeetmete taotlemine digipädevusi, mida osadel ettevõtjal võib jääda väheks. Lisaks on vaja üldiselt tõsta ettevõtjate teadmisi e-arvete võimalikust kasust ettevõtjale.

Kaubanduskoja ettepanek:

Teeme ettepaneku mitte muuta e-arvete esitamine kohustuslikuks käibemaksukohustuslaste vaheliste tehingute puhul, vaid jätta ettevõtetele alles võimalus valida, kuidas nad oma raamatupidamist ja arveid teevad. Näeme, et e-arve kohustuse kehtestamisega piiratakse liigset ettevõtlusvabadust, sellise muudatuse järele puudub praktiline vajadus ning e-arvete kasutusele võttu saab edendada ka leebemate meetoditega. Lisaks on muudatusega kaasnev maksutulu riigile vaid 2,3 mln eurot aastas.

Seega leiame, et ei ole mõistlik kehtestada kohustuslikke e-arveid, vaid tuleks otsida lahendusi, mis muudaksid raamatupidamislike dokumentide liikumise võimalikult suures mahus elektrooniliseks, kuid jääksid ettevõtjatele siiski vabatahtlikuks. Näiteks võib mõelda nii ühtsete standardite kasutuselevõtu soodustamisele kui ka lahendustele, mis võimaldaksid erinevatel raamatupidamissüsteemidel omavahel suhelda otse ilma vahendusteenust kasutamata. Samuti tuleks hinnata, millist potentsiaali omab tehnoloogia areng

tervikuna kogu raamatupidamise digitaliseerimisele – ehk kuivõrd tõenäoline on tänaste arengute valguses, et juba mõne aasta pärast suudavad kõik enamlevinud tekstitöötlusprogrammid või arvestussüsteemid mistahes vormis esitatud algdokumente töödelda vastavalt kliendi vajadustele. Meie hinnangul tunduvad sellised arengud pigem reaalsed. Seega tekib paratamatult küsimus, kas VTK-ga kavandatud muudatused on üldse enam vajalikud või on tehnoloogia arengust maha jäänud ning parimal juhul täidavad veel vaid mõne teenusepakkuja huve.

Kui Rahandusministeerium soovib e-arvete kohustuslikuks muutmisega edasi minna, siis palume eelmainitud kindlasti koos ettevõtjatega analüüsida.

Kokkuvõttes teeme ettepaneku VTK menetlemisega hetkel mitte edasi minna, sest muudatused piiravad liigselt ettevõtlusvabadust ning on ebaproportsionaalsed. Kui Rahandusministeerium näeb vajadust 1000-eurose piirmäära muutmisega edasi minna, siis palume põhjalikult analüüsida plaanitavate muudatuste põhiseaduslikkust ja proportsionaalsust ning mõjusid ettevõtjatele ning ühiskonnale tervikuna. Lisaks teeme ettepaneku analüüsida, kui suured on ettevõtjate kulud raamatupidamistarkvara kasutusele võtmisel või uuendamisel, välja vahetamisel ning käigus hoidmisel ning kui palju ettevõtteid võivad muudatuste tõttu tegevuse lõpetada. Lisaks on vaja reguleerida jaemüügisektori tšekkide deklareerimise ja e-arve väljastamisega seonduvat ning koostöös ettevõtetega välja töötada asjakohased leevendusmeetmed.

Juhul, kui väljapakutud muudatuste täiendav analüüs kinnitab nende ülekaalukat positiivset mõju, siis tuleb kindlasti hinnata ka kavandatud muudatuste eeldatava jõustumise aja mõistlikkust. Näeme, et VTK-s märgitud tähtaeg (1. jaanuaril 2027) ei ole realistlik, et ettevõtetel oleks võimalik järk-järgult vajalikke muudatusi ellu viia.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti ja ettepanekuid arvesse võtta ning kinnitame veelkord, et oleme avatud arutama meetmete üle, mis realselt aitaksid vähendada bürokraatiat ettevõtjate vaates ja/või muuta maksukeskkonda veelgi läbipaistvamaks ning ettevõtlust ja ausat konkurentsi toetavamaks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Ann Raun ann.raun@koda.ee 6040071